

P. Wójt
Zca Wójta - kontrola napłose
Ur. Skonbul - J. Kłodnicki

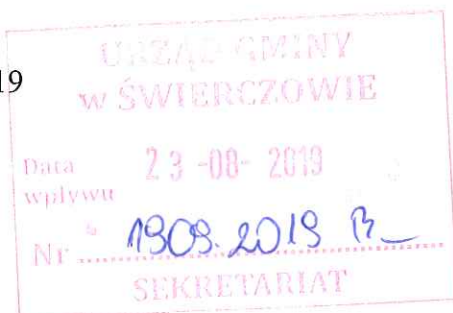
REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 - 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr. 77 453 - 86 - 36
77 443 - 18 - 70
Tel/Fax 77 453 - 73 - 68
E-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, dnia 21 sierpnia 2019 r.

NKO.401-6/2019

~~Pani
Barbara Bednarz
Wójt Gminy Świerczów~~

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 561 ze zm.) przeprowadziła w dniach od 5 kwietnia 2019 r. do 19 czerwca 2019 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Świerczów za 2018 rok oraz wybranych zagadnień za lata 2017 i 2019.

Kontrolę przeprowadzono metodą reprezentatywną, obejmując nią wybrane losowo operacje finansowo-gospodarcze, dowody źródłowe oraz ewidencję księgową. W oparciu o dokumentację udostępnioną inspektorom kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości w działalności Gminy będące głównie konsekwencją nieprzestrzegania przepisów prawa oraz braku właściwego nadzoru ze strony kierownictwa.

Kontrola wykazała, iż dopuszczono do ponownego wystąpienia nieprawidłowości stwierdzonych podczas poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy polegających na niedokonywaniu adnotacji o dokonanych czynnościach sprawdzających na złożonych przez podatników deklaracjach na podatek od środków transportowych oraz niesporządzeniu aktualnego planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości.

Ustalenia kontroli opisano w protokole kontroli doręczonym Pani w dniu 26 czerwca 2019 r.

I. Ustalenia kontroli

W trakcie kontroli stwierdzono m. in. następujące nieprawidłowości:

1. Naruszenie przepisów z zakresu rachunkowości polegające na niezachowaniu kolejności numeracji dzienników głównego i częściowego - wydatki (protokół kontroli str. 10).

Odpowiedzialność ponoszą Skarbnik i były Wójt Gminy.

2. Naruszenie przepisów w zakresie prawa podatkowego polegające na:

a) zaniechaniu przeprowadzenia kontroli podatkowych w 2018 r. (protokół kontroli str. 24).

Odpowiedzialność ponoszą Skarbnik oraz były i obecny Wójt Gminy.

b) niezastosowaniu wyłączenia organu podatkowego od załatwiania spraw dotyczących zobowiązania podatkowego byłej Zastępcy Wójta, jej małżonka, rodzeństwa, zstępnych i powinowatych (protokół kontroli str. 25).

Odpowiedzialność ponoszą były Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych, Młodszy Referent ds. podatków i opłat lokalnych, Skarbnik oraz były Wójt Gminy.

c) niezachowaniu zasady pisemnej formy postępowania podatkowego oraz właściwego przechowywania dokumentacji w zakresie dokumentowania wydanych przez organ podatkowy decyzji wymiarowych na 2018 r., dokumentowania i przechowywania danych przyjmowanych do ustalenia zobowiązań podatkowych oraz zamieszczania adnotacji o dokonanych czynnościach sprawdzających na deklaracjach na podatek od nieruchomości, rolny, na podatek od środków transportowych (protokół kontroli str. 26-27, 32-37).

Odpowiedzialność ponoszą były Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych, Młodszy Referent ds. podatków i opłat lokalnych, Skarbnik oraz były Wójt Gminy.

Nieprawidłowość polegająca na niezamieszczeniu adnotacji o czynnościach sprawdzających na deklaracjach na podatek od środków transportowych złożonych przez podatników, została również stwierdzona podczas poprzedniej kontroli kompleksowej Gminy przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Opolu w okresie od 14 kwietnia 2015 r. do 18 czerwca 2015 r. Nastąpiło to pomimo stwierdzenia poprzedniego Wójta Gminy w odpowiedzi na poprzednie wystąpienie pokontrolne przesłanej pismem nr SG.1710.2.2015.IŁ, iż: *”Dokonywane są adnotacje o dokonywanych czynnościach sprawdzających na deklaracjach składanych przez*

podatników podatku od środków transportowych”. Powtórzenie się nieprawidłowości świadczy o utrzymującym się nadal stanie niezgodności z prawem oraz o braku bądź nieskuteczności działań organu podatkowego w przedmiotowym zakresie.

- d) niewywiązaniu się przez Gminę Świerczów z obowiązku złożenia deklaracji na podatek leśny na 2018 i 2019 rok (protokół kontroli str. 29-30).

Odpowiedzialność ponoszą były Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych, Młodszy Referent ds. podatków i opłat lokalnych, były i obecny Wójt oraz Skarbnik Gminy.

- e) niezwyfikowaniu pod względem opodatkowania:

– podatkiem leśnym gruntów o pow. 2,4930 ha, sklasyfikowanych jako „Ls”, stanowiących różnicę pomiędzy powierzchnią lasów wynikającą z ewidencji gruntów i budynków a powierzchnią przyjętą przez organ podatkowy do celów opodatkowania podatkiem leśnym (protokół kontroli str. 29-31).

Odpowiedzialność ponoszą były Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych, Młodszy Referent ds. podatków i opłat lokalnych, były i obecny Wójt oraz Skarbnik Gminy.

– podatkiem rolnym i podatkiem od nieruchomości gruntów o powierzchni 2 302,32 m² stanowiących różnicę pomiędzy powierzchnią gruntów wynikającą z ewidencji gruntów i budynków a powierzchnią wykazaną przez podatnika w złożonej informacji i opodatkowaną w 2018 roku (protokół kontroli str. 32).

Odpowiedzialność ponoszą były Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych, Młodszy Referent ds. podatków i opłat lokalnych oraz Skarbnik Gminy.

- f) niezamieszczeniu pouczenia o trybie odwoławczym w wydanych w 2018 r. trzech decyzjach w sprawie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych (protokół kontroli str. 39).

Odpowiedzialność ponoszą były Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych, Młodszy Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych, były i obecny Wójt oraz Skarbnik Gminy.

3. Wykazanie w rocznym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych j.s.t. oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy za 2018 r. zawyżonych wielkości skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, w zakresie odroczenia terminu płatności podatku rolnego o kwotę 2 314,00 zł oraz podatku od nieruchomości o kwotę 832,00 zł (protokół kontroli str. 40-41).
Odpowiedzialność ponoszą Młodszy Referent ds. podatków i opłat lokalnych, Skarbnik oraz Wójt Gminy.

-
4. Naruszenie przepisów w zakresie wynagradzania pracowników polegające na:
- a. niedostosowaniu postanowień Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Świerczowie w zakresie przyznawania dodatku specjalnego do obowiązujących przepisów prawa (protokół kontroli str. 47-48).
Odpowiedzialność ponoszą były i obecny Wójt Gminy.
 - b. ustaleniu i wypłaceniu byłemu Wójtowi Gminy ekwiwalentu za niewykorzystany w 2018 r. urlop wypoczynkowy w kwocie zaniżonej o 48,30 zł brutto (protokół kontroli str. 49-50).
Odpowiedzialność ponoszą Inspektor ds. płac oraz Skarbnik Gminy.
 - c. przyznaniu w 2018 r. Sekretarzowi Gminy dodatku specjalnego niezgodnie z zapisami Regulaminu wynagradzania pracowników Urzędu Gminy w Świerczowie, obowiązującymi w dniu jego przyznania (protokół kontroli str. 51-52).
Odpowiedzialność ponoszą były i obecny Wójt Gminy.
5. Naruszenie przepisów w zakresie zamówień publicznych polegające na niezachowaniu należytej staranności przy ustalaniu wartości zamówienia na roboty budowlane (protokół kontroli str. 69-70).
Odpowiedzialność ponoszą Kierownik Referatu Rolnictwa Inwestycji i Mienia Komunalnego oraz były Wójt Gminy.
6. Naruszenie procedur określonych w Regulaminie udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 000 euro, wprowadzonego zarządzeniem nr 328/2014 Wójta Gminy Świerczów z dnia 1 lipca 2014 r. (protokół kontroli str. 74, 77-78).
Odpowiedzialność ponoszą Kierownik Referatu Rolnictwa Inwestycji i Mienia Komunalnego oraz były Wójt Gminy.
7. Naruszenie przepisów w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz uregulowań uchwały nr XIII/96/2012 Rady Gminy w Świerczowie z dnia 31 stycznia 2012 r. w sprawie zasad i trybu postępowania o udzielenie dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, położonych na terenie gminy Świerczów niestanowiących wyłącznej własności gminy (ze zm.), w przedmiocie udzielania w 2018 r. dotacji, polegające na:
- a) niepowołaniu komisji do opiniowania złożonych wniosków o przyznanie dotacji na remonty konserwatorskie zabytków (protokół kontroli str. 84-85).
Odpowiedzialność ponosi były Wójt Gminy.
-

b) niesporządzeniu projektów uchwał w sprawie udzielenia dotacji na remonty konserwatorskie zabytków poszczególnym beneficjentom.

Odpowiedzialność ponosi były Wójt Gminy.

c) udzieleniu dotacji na remonty konserwatorskie zabytków w łącznej wysokości 69 000,00 zł z naruszeniem wyżej wymienionych regulacji prawnych (protokół kontroli str. 86-88).

Odpowiedzialność ponosi były Wójt Gminy.

Nieprawidłowość wskazana w pkt nr 7 lit. c) może wypełniać znamiona czynu określonego w ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1440).

8. Nieopracowanie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości obejmującego 2018 rok (protokół kontroli str. 94-95).

Odpowiedzialność ponosi były i obecny Wójt Gminy.

Analogiczna do wskazanej powyżej nieprawidłowość została stwierdzona podczas poprzedniej kontroli kompleksowej gospodarki finansowej Gminy, przeprowadzonej przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Opolu. W trakcie poprzedniej kontroli kompleksowej zarządzeniem nr 55/2015 Wójta Gminy Świerczów z dnia 15.06.2015 r. przyjęto plan wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2015-2017. Powtórzenie się nieprawidłowości wskazuje na nieskuteczność działań podejmowanych w celu wyeliminowania przedmiotowej nieprawidłowości.

Na uwagę zasługuje fakt, że niektóre nieprawidłowości stwierdzone przez kontrolujących zostały w trakcie kontroli usunięte bądź w części usunięte. Dotyczyło to nieprawidłowości wymienionych w punktach nr 2 lit. d), nr 3, nr 4 i polegało w szczególności na:

- a) złożeniu przez Gminę deklaracji podatkowej na podatek leśny na 2019 r.,
- b) sporządzeniu korekty sprawozdania Rb-27S i PDP za 2018 r. w zakresie skutków wydanych decyzji podatkowych,
- c) dokonaniu zmiany Regulaminu wynagradzania pracowników w zakresie przepisów dotyczących przyznawania dodatku specjalnego,
- d) wypłaceniu w dniu 18 kwietnia 2019 r. byłemu Wójtowi Gminy kwoty 48,30 zł brutto wraz z należnymi odsetkami tytułem wyrównania za zaniżony ekwiwalent wypłacony za niewykorzystany urlop za 2018 r.,

Ponadto nieprawidłowość wymieniona w pkt nr 8 została usunięta przed rozpoczęciem kontroli poprzez opracowanie i przyjęcie Zarządzeniem nr 12/2019 Wójta Gminy

Świerczów z dnia 8 stycznia 2019 r. planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości na lata 2019-2021.

II. Wnioski pokontrolne

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości oraz usprawnienia prowadzenia zagadnień objętych kontrolą, Regionalna Izba Obrachunkowa w Opolu działając na podstawie art. 9 ust. 2 powołanej na wstępie ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o pełne wykorzystanie ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o podjęcie skutecznych działań w celu wyeliminowania powstałych nieprawidłowości, a w szczególności o realizację następujących wniosków:

1. Zapewnić zachowanie kolejności numeracji zapisów w dziennikach, stosownie do dyspozycji określonej w art. 14 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 351).
2. Wzmocnić nadzór w zakresie przestrzegania prawa podatkowego, a w szczególności:
 - a) zapewnić przeprowadzanie kontroli podatkowych, zgodnie z dyspozycją art. 281 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm.),
 - b) w sytuacji zaistnienia przesłanek ustawowych do wyłączenia organu podatkowego od załatwiania spraw dotyczących zobowiązań podatkowych, zapewnić stosowanie przepisu art. 132 cyt. ustawy Ordynacja podatkowa,
 - c) doprowadzić do respektowania zasady pisemnej formy postępowania podatkowego, stosownie do dyspozycji art. 126 cyt. ustawy w zakresie wydawanych decyzji podatkowych oraz dokumentowania przeprowadzonych na podstawie art. 272 cyt. ustawy czynności sprawdzające w zakresie składanych przez podatników deklaracji,
 - d) zapewnić dokumentowanie danych stanowiących podstawę ustalenia zobowiązań podatkowych oraz przypisów dokonanych w tym zakresie na kontach podatników, stosownie do przepisów art. 21 § 5 cyt. ustawy Ordynacja podatkowa oraz § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 208, poz. 1375),

- e) doprowadzić do złożenia przez Gminę deklaracji na podatek leśny za 2018 rok, stosownie do dyspozycji art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 888 ze zm.),
 - f) dokonać analizy odnośnie powierzchni gruntów podlegających opodatkowaniu podatkiem leśnym w celu zachowania zasady powszechności opodatkowania.
Stosować w tym zakresie przepisy art. 1 ust. 1 i 2 cyt. ustawy o podatku leśnym, w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 725 ze zm.),
 - g) dokonać analizy w zakresie powierzchni gruntów należących do podatnika wskazanego w protokole kontroli (osoba prawna) opodatkowanych podatkiem od nieruchomości i podatkiem rolnym oraz dokonać prawidłowego wymiaru wymienionych podatków, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 pkt 1 i art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm.) oraz art. 1 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (t.j. Dz. U. 2019 r. poz. 1256 ze zm.) w związku z art. 21 ust. 1 cyt. ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne,
 - h) decyzje w sprawie ulg w spłacie zobowiązań podatkowych sporządzać z uwzględnieniem regulacji art. 210 cyt. ustawy.
3. Zapewnić ustalenie wartości zamówień na roboty budowlane z należytą starannością, zgodnie z przepisami art. 32 ust. 1 oraz 33 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm.).
4. Zapewnić przestrzeganie obowiązujących procedur w zakresie udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 000 euro, wynikających ze stosownych regulacji wewnętrznych, w związku z art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 869).
5. Przy udzielaniu dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków przestrzegać przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2067 ze zm.), a w szczególności art. 81, w myśl którego dotacja może być udzielona przez organ stanowiący na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale, a w przedmiotowym przypadku, w cyt. uchwale nr XIII/96/2012 Rady Gminy w Świerczowie z dnia 31 stycznia 2012 r. (ze zm.).

W przypadku otrzymania wniosków o przyznanie dotacji na ochronę zabytków powoływać komisję do ich opiniowania, a po ich wstępnym zaopiniowaniu przygotować projekt uchwały Rady Gminy o udzielenie dotacji poszczególnym wnioskodawcom, stosownie do treści § 7 cyt. uchwały.

Umowy w przedmiocie udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków zawierać po podjęciu stosownych uchwał organu stanowiącego.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 cyt. ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, oczekuję w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego pisemnej informacji o **wykonaniu** wniosków pokontrolnych w nim zawartych lub przyczynach ich niewykonania.

Poinformowanie Izby niezgodnie z prawdą o wykonaniu wniosków pokontrolnych w myśl art. 27 ww. ustawy zagrożone jest karą grzywny.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo wniesienia zastrzeżeń do Kolegium Izby w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Rada Gminy Świerczów.

Zastępca Prezesa
dr Klaudia Stelmaszczyk